

Fractie D66
T.a.v. mevrouw Harks

Uw brief van
21-02-2023

Uw kenmerk

Afdeling/Ambtenaar
SO

Onderwerp
Wet inburgering

Ons kenmerk
563265

Datum

VERZONDEN 30 MAART 2022

Geachte mevrouw Harks,

Op 21 februari ontvingen wij uw artikel 39 vragen over de Wet inburgering. Hierbij beantwoorden wij uw vragen.

Vraag 1

Krijgt gemeente Waalre voldoende informatie van het COA over personen wanneer deze gekoppeld worden aan onze gemeente, zodat de gemeente zich ook kan voorbereiden voorafgaand aan de komst van de inburgeraar? Zo nee, aan welke informatie is behoefte? En op welke wijze bereidt de gemeente de inburgering dan wel voor, voorafgaand aan de komst van de inburgeraar? Krijgt onze gemeente bovengenoemde informatie rechtstreeks van het COA of via de gemeente Veldhoven?

Antwoord: De gemeente en het COA werken in een gedeeld systeem, het TaakstellingVolgSysteem (TVS) op het gebied van huisvesting en inburgering. In dit systeem staat de informatie die nodig is om voor te bereiden op de brede intake. Mocht informatie ontbreken dan is er de mogelijkheid om direct contact op te nemen met de begeleider van de statushouder bij het COA. De samenwerking met het COA verloopt prima. De gemeente Waalre kan rechtstreeks bij deze informatie via de medewerker huisvesting. De medewerker inburgering van de gemeente Veldhoven kan ook in dit systeem en bereid aan de hand van de informatie uit TVS de brede intake voor.

Vraag 2

Hoe kijkt de wethouder naar de mogelijkheden voor maatwerk bij het maken van het Persoonlijk Inburgeringsplan (PIP) met de inburgeraar?

Als de inschatting is dat iemand het niveau van B1 niet zal halen, wordt deze persoon dan in de Z-route ingedeeld, of zijn er andere mogelijkheden?

Antwoord: De brede intake en het opstellen van een Persoonlijk Inburgeringsplan zijn de instrumenten die de kans geven om maatwerk te leveren. Bij de brede intake brengen we alle leefgebieden in kaart en welke kennis en ervaring een inburgeraar heeft. Er wordt zo veel mogelijk rekening gehouden met de persoonlijke omstandigheden. Binnen de huidige Wet Inburgering is het streven om B1-niveau te behalen. Een leerbaarheidstoets bij de start wijst uit of iemand dit niveau kan behalen binnen 3 jaar. Zo niet, dan wordt iemand ingedeeld in de Z-route. Er zijn op dit moment geen andere opties, maar binnen de Z-route is een verplichte taalcomponent en een verplichte participatiecomponent. Vooral bij het participatiecomponent kan maatwerk worden geleverd.

Vraag 3

Welke afwegingen worden gemaakt bij de keuze van een route voor inburgeringsplichtigen? Wordt hierbij eerder gekeken naar haalbaarheid of naar potentie van de inburgeraar? In hoeverre heeft onze gemeente invloed op die route voor inburgeringsplichtigen, gezien de afspraken met Veldhoven? Naar verluidt dienen inburgeringsplichtigen in Waalre tot vier werkdagen per week beschikbaar te zijn voor de inburgeringsplicht, wegens afspraken met Veldhoven en/of de regio. Is dit juist?

Kan een inburgeringsplichtige indien hij of zij werk vindt een route volgen waarbij voorgenoemde inburgeringsplicht zodanig ingevuld kan worden dat deze werken geenszins in de weg zit? Anders gezegd, als een inburgeringsplichtige fulltime werk vindt, kan zij/hij dan vrijstelling krijgen?

Antwoord: Kennis, werkervaring, persoonlijk omstandigheden en de uitslag van de leerbaarheidstoets worden meegenomen in de afweging bij de keuze van een leerroute. Samen met de inburgeraar wordt gekeken naar de meest passende oplossing voor diegene om de inburgering binnen de termijn van drie jaar te behalen. Het wettelijk verplichte taalcomponent neemt ongeveer 3 dagdelen per week in. Verder zijn er workshops (over leven en werken in Nederland) die een verplicht onderdeel zijn van de inburgering.

De inburgering hoeft werken niet in de weg te staan. Bij taalschool Werkvloertaal in Eindhoven, waar de B1-route regionaal is ingekocht, zijn ook avondlessen mogelijk. IDM!, de lokale taalschool voor de Z-route, heeft nog geen mogelijkheid voor

avondlessen. De beoordeling of iemand vrijstelling kan krijgen voor de inburgering ligt bij DUO. In de huidige wet is het taalonderdeel net zo belangrijk als het werkdeel.

Vraag 4

Welke knelpunten ervaart Waalre (verder) bij het vaststellen van een persoonlijk plan inburgering en participatie (PIP)? Heeft dit impact op de kwaliteit van een PIP? Hoeveel tijd kost het onze gemeente om een PIP vast te stellen? Wat gebeurt er als dit niet lukt in de door het Rijk voorgeschreven 10 weken? Is het bovenstaande volledig in handen van de gemeente Veldhoven? Zo niet, in hoeverre heeft onze gemeente hier zelf invloed op?

Antwoord: De wettelijke termijn voor het vaststellen van het PIP is 10 weken na datum huisvesting in de gemeente. In de praktijk blijkt dit niet altijd haalbaar. Ook landelijk is dit gesignaleerd door vele gemeenten. De inburgeraars hebben na hun huisvesting de prioriteit liggen bij het settelen in de gemeente, het klussen, de verhuizing, het inschrijven van kinderen op school en het regelen van allerlei zaken die verband houden bij de start in Nederland. Bij een aantal personen heeft de persoonlijke en/of medische situatie ook meegespeeld, voordat een passende oplossing was gevonden om te starten met de inburgering. Soms kunnen hele praktische zaken de start belemmeren, zoals inzet van kinderopvang (wachtlijden), het niet kunnen fietsen (eerst fietslessen nemen). De gemeente Waalre heeft invloed op het bevorderen van een snelle start van de inburgering door te zorgen voor het voldoen aan de randvoorwaarden om met de inburgering te kunnen starten. Hierbij kan gedacht worden aan tijdig starten van school voor de kinderen, het regelen van de kinderopvang indien nodig, het beschikbaar stellen van fietsen en fietslessen, laptops om huiswerk op te maken en eventueel het vergoeden van reiskosten wanneer het fietsen op korte termijn niet mogelijk is.

Vraag 5

Op welke wijze monitort onze gemeente de voortgang in de inburgering van gezinsmigranten? Heeft gemeente Waalre voldoende gegevens om deze voortgang te monitoren? Welke eventuele knelpunten komt onze gemeente tegen bij de begeleiding van gezinsmigranten? Monitort onze gemeente zelf, of is dit uitbesteed aan Veldhoven?

Antwoord: Gezinsmigranten zijn in principe zelf verantwoordelijk voor hun inburgering. Wel ontvangen de gezinsmigranten binnen de huidige wet, in tegenstelling tot de Wet Inburgering 2013 meer begeleiding bij het maken van de juiste keuzes. Met gezinsmigranten wordt een brede intake afgenomen en een PIP opgesteld. Daarna worden zij geholpen bij de keuze voor een taalschool en worden de mogelijkheden van financiering van het inburgeringstraject besproken. Totdat een gezinsmigrant slaagt

voor zijn inburgering, zijn er met regelmaat gesprekken om de voortgang te monitoren. Uiteindelijk is DUO de partij die handhaaft na de termijn van 3 jaar. Bij de begeleiding van gezinsmigranten worden momenteel geen knelpunten ervaren. De uitvoering van de begeleiding van gezinsmigranten is uitbesteed aan de gemeente Veldhoven.

Vraag 6

Kan de wethouder aangeven hoe de financiële ontzorging van inburgeringsplichtigen verloopt? Heeft onze gemeente voldoende inzicht in de gegevens die nodig zijn voor een goede financiële ontzorging? Welke eventuele andere knelpunten komt de wethouder tegen? Naar verluidt kwamen nieuwe statushouders in Waalre tot voor kort automatisch direct in een schuldtraject terecht met als gevolg beperkte toegang tot financiële middelen. Is hier nog steeds sprake van? Zo ja, kan onze gemeente hier van afwijken, ondanks de afspraken met Veldhoven? Wat is hier voor nodig?

Antwoord: Het financieel ontzorgen is ingericht door gebruik te maken van het product budgetbeheer van de gemeente Veldhoven. Dit is geen schuldtraject, maar wel een bestaand product binnen de schulddienstverlening dat zich goed leent om het financieel ontzorgen uit te voeren. Vorig jaar na de zomer is de gemeente Waalre aangehaakt bij deze werkwijze. De eerste twee gezinnen die hiervoor in aanmerking kwamen, kregen ook direct te maken met de torenhoge energieprijzen en kwamen daardoor in een lastige financiële situatie. De gemeente Waalre had even nodig om te onderzoeken hoe deze mensen tegemoet gekomen konden worden. Uiteindelijk zijn de mensen uit het financieel ontzorgen, hebben zij een training gevolgd om financiële zelfredzaamheid te bevorderen en is een goede financiële basis gelegd. Het afgelopen jaar is ondervonden dat om het financieel ontzorgen te laten slagen, er een uitstekende samenwerking moet zijn tussen alle betrokken partijen. Omdat dit een flinke tijdsbesteding vraagt, is er sinds vorige maand gekozen voor een 'light-versie' van het budgetbeheer, waarmee alsnog voldaan wordt aan de wettelijke taak.

Vraag 7

Op welke wijze bereidt onze gemeente zich voor op een mogelijke toename in inburgeringsactiviteiten door de wens van Oekraïense ontheemden om langer in Nederland te verblijven? Tegen welke knelpunten loopt onze gemeente aan in de voorbereiding? Wat is er nodig om deze knelpunten te doorbreken?

Antwoord: We wachten eerst de instructie van het rijk op dit thema af.

Vraag 8

Hoe verloopt de begeleiding van inburgeraars die nog onder de oude wet (Wi2013) moeten inburgeren?

Antwoord: De inburgeraars onder de oude wet (Wi2013) worden momenteel niet begeleid bij hun inburgeringstraject. Wel heeft de klantmanager Werk in de gesprekken over werk, oog voor de inburgering en wordt er indien er knelpunten zijn gezocht naar oplossingen. De Wi2013 maakt het lastig om de inburgeraars te begeleiden vanwege de AVG-wetgeving. De gemeente is afhankelijk van de informatie die de inburgeraar zelf geeft.

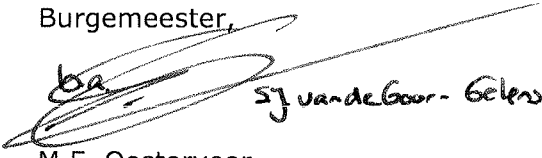
Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Waalre,

Gemeentesecretaris,

mr. drs. R.L. Franken

Burgemeester,

M.F. Oosterveer